

CO LESBIJKA* MA W SŁOIKU?

Monika Rak

Tekst dramatyczny na podstawie wywiadów Agnieszki Małgowskiej z kobietami nieheteronormatywnymi urodzonymi w Polsce, które przyjechały z innych miast do Warszawy.

Projekt *Co lesbijka*ma w słoiku?* realizowany przez Stowarzyszenie Sistrum. Przekształć Kultura Lesbijkiej*, finansowany ze środków m.st. Warszawy. Warszawa 2020

*sistrum
przekształć kultura lesbijkiej*

OSOBY

ADRIANA ze znaczkiem Lambdy
AGATA w hipsterskim ciuszku
AGGIE z gitarą
ALICJA z identyfikatorem
JULIA z tęczowymi skrzydłami
KAROLINA z flagą Strajku Kobie
MAGDA z koralikami
MAJA z tęczowymi wlepkami
MONIKA w koszulce z Syrenką 105
NINA w różowej peruce
PAULA ze stoikiem ogórków zwanych krokodylkami
PAULINA z doniczką z lawendą
EMJOT ze słuchawkami i w ciemnych okularach
DZIENNIKARKA z mikrofonem
KSIĄDZ KATECHETA
NAUCZYCIELKA Z LICEUM
MATKA DWÓCH SYNÓW W WIEKU SZKOLNYM
UCZEŃ TECHNIKUM BUDOWLANEGO
INNY UCZEŃ
CHÓR wszystkie bohaterki

MIEJSCE

Dom (łazienka, pokoje, kuchnia, przedpokój, schody na strych lub przed domem, taras lub weranda), który zamienia się w **Miasto**, dzięki projekcjom wideo (warszawskie mosty, ulice, parki, budynki etc) i podmiotom związanym z miastem (pachołki, znaki drogowe, neony, tablice autobusowe, tablice z nazwami ulic).
Podwórko na które przenoszą się manifestacje.

SCENY

Scena 1* Wizytówka
Scena 2* Korzeń
Scena 3* Fascynacje I
Scena 4* Pocałunki
Scena 5* Coming out I
Scena 6* Fascynacje II
Scena 7* Coming out II
Scena 8* Grupa wsparcia
Scena 9* Aktywizm
Scena 10* Prekariat
Scena 11* Dary

AKT I

Scena 1* Wizytówka

*Bohaterki po kolei wchodzi do domu przez drzwi i okno, ustawiają się jak do fotografii.
W tle wideoprojektacja z widokiem z jadącego pociągu.*

ALICJA
Alicja Połczyn Zdrój

AGGIE
Aggie z Lublina

PAULA *zmaga się z odkręceniem słoika*
mała miejscowość w województwie lubelskim

PAULINA
Paula z Torunia

KAROLINA
Karolina Rzeszów i Wrocław

KAROLINA + MONIKA
Wrocław Wrocław Wrocław

MONIKA
Warszawa

AGATA
Agata z Ostrowa Wielkopolskiego

MAJA *przykleja tęczową wlepkę*
Maja Ostrowiec Świętokrzyski

ADRIANA
Ada Tarnobrzeg później Kraków

MAGDA
Magda Koszalin

JULIA *głos z offu*
Koszalin

MAGDA + JULIA
Koszalin Koszalin Koszalin

NINA
Nina z Łodzi

EMJOT
miejsowość na EM

Scena 2* Korzeń

A. Drzwi z widokiem na to-co-pomiędzy

Bohaterki wchodzić przez różne drzwi. Pokój zamienia się w ulicę. W tle wideoprojektacja z mostem.

PAULA
urodziłam się w małej 5 tysięcznej miejscowości
za rzeką było 50 tysięczne miasto
te dwa światy dzielił most

MONIKA
Syreny?

KAROLINA
Gdański?

NINA
Świętokrzyski?

PAULINA
Śląsko-Dąbrowski?

PAULA
te dwa światy dzielił most
i 7 minut autobusem
po jednej stronie podstawówka i gimnazjum
po drugiej liceum
tak jakby istniała tam niewidoczna granica
pomiędzy uprzedzeniem a otwarciem na inne

MONIKA
Warszawę dzielą mosty
na tę lepszą i gorszą część
ja jestem z Pragi
to zawsze budziło w ludziach emocje
widzieli bazar Różyckiego
szemrane towarzystwo w bramach
po zmroku bali się przyjeżdżać
na tę stronę miasta
moja ulica Jagiellońska
park Praski z ZOO i Cerkiew
pośrodku na lewo zburzona

synagoga mykwa i jesziwa a na prawo
kościół św. Floriana
na końcu ulicy
magiel

B. Drzwi z widokiem na męskoosobowe

W tle wideoprojektacja z Kolumną Zygmunta lub Palmą na placu de Gaulle'a.

AGATA

Ostrów to małe miasto wszyscy się tutaj znają
dużo ludzi wyjeżdża ale potem wracają
ludzie są na siebie otwarci i pomagają sobie
nikt w Ostrowie nie dziwił się że chodzę w spodniach
że gram w piłkę nożną
mam samochody klocki lego znaczki
Jestem chłopakiem!
byłam_byłem Krzysztofem
i moi rodzice też nie mieli z tym kłopotu
a jak się to komuś nie podobało
dostawał wpierdol

Po drugiej stronie tych samych drzwi pojawia się EMJOT. Rozmowa prowadzona jak spowiedź.

EMJOT

też jestem z małej miejscowości
dziś w strefie wolnej od LGBTQ+
jak miałem 10 lat
ściąłem włosy i zaczęto do mnie mówić Mirek
żyłem tak
jako trans osoba
i wszyscy to akceptowali
ojciec mówił że jestem chłopakiem w skórze dziewczyny
dzieci się z tego nie śmiały
z chłopakami grałem w piłkę i gadałem o Lidze Mistrzów
dziewczyny mi się podobały i jako chłopak całowałem je
ale ja nie miałem z nimi wspólnych tematów

MAJA *dołącza niespodziewanie*
w liceum dużo dziewczyn się całowało
szłyśmy się napić a potem całowałyśmy się
chłopcy to widzieli
nie mieli nic przeciwko
teraz te wszystkie moje koleżanki
z którymi się całowałam
są hetero

MAJA przykleja niepostrzeżenie tęczę wklejkę na plecach EMJOTA.

EMJOT
w liceum musiałem zapomnieć o Mirku
jestem_byłem zły na siebie że to zrobiłem

AGATA
byłem chłopakiem do liceum
a potem szukałem akceptacji
czułem lęk przed karą boską
dopiero na studiach wylogowałam się z kościoła
nie mogłam żyć w zakonie
nie mogłam w celibacie
nie uniosłam swojego krzyża
no sorry

EMJOT
ale pod cienką skórą ciągle nim byłem
i inni to wiedzieli
koleżanka ze szkoły zapytała kiedyś
czy będę mieć męża czy żonę

CHÓR
oczywiście że żonę

Dźwięk przychodzącej wiadomości mailowej.

C. Drzwi z widokiem na rewolucję

Jedna z bohaterek czyta z kartki wspomnienie przesłane mailem przez JULIĘ, która nie mogła przyjść.

JULIA
Koszalin kojarzy mi się jednoznacznie
z potwornym patriachatem
złamanym sercem
i wspomnieniami których nie chcę pamiętać
zamglony
wilgotny
mokry Koszalin
miasto w którym nic dobrego
nie może cię spotkać
dopiero w 2019 po I Marszu Równości w Koszalinie
zobaczyłam go na nowo
słonecznie

MONIKA
przez cały 2019 jeździłam po
Polsce marszowej
Gniezno

AGATA
i Bydgoszcz

PAULA
i Zielona Góra

KAROLINA
i Rzeszów

DZIENNIKARKA
i Białystok

MONIKA
i Kielce

MAJA *przykleja tęcza wklejkę gdzie może.*
i Płock

MONIKA
w ciasnych uliczkach miast
podziały emocje
i budząca szacunek odwaga
tęczowych tuziemców
a moje pierwsze aktywistyczne doświadczenie
poza Warszawą
to był festiwal we Wrocławiu

KAROLINA
Kocham Wrocław

MONIKA
Lesbijki Geje i Przyjaciele
dziś pewnie przenicowano by go na:
Niebinarno i Osoby Przyjacielskie
tradycyjne konstrukty są dziś jak dinozaury

PAULA *pojawia zniecka ze słoiczkiem ogórków*
to może po krokodylku

MONIKA *przegryza krokodylka.*
ale ja je lubię
lubię to moje proste bycie lesbijką
ale cieszy mnie różnorodność
a poza tym mam słabość do Wrocławia

KAROLINA
kocham Wrocław
choć urodziłam się w Rzeszowie
z wielką Cipą
to przyciąganie i odpychanie
Wrocław to artaktywizm
Ogólnopolski Strajk Kobiet
od wspólnego śpiewania na scenie

CHÓR staje w pozycji rewolucyjnej z banerami, transparentami i śpiewa: *Wolność kocham i rozumiem, wolności oddać nie umiem.*¹

KAROLINA

a potem przeszedł na moje artystyczne wypowiedzi
na Przegląd Piosenki Aktorskiej
i nagrody
i na działania na ulicy
w sprawie demokracji

Scena 3* Fascynacje I

Pokój zamienia się w ławkę, park lub ulicę. Bohaterka leży na kanapie. W tle wideoprojektacja z ławką.

ADRIANA

nie znałam takich słów
nie miałam świadomości
nie dopuszczałam
myśli
miałam 14 lat to była koleżanka
nic się nie stało a trzymało mnie
dwa lata
fascynacje z Bravo
fascynacje tenisowe
Rennes Stubbs Lisa Raymond Eleni Daniilidou Suarez Navarro Martina
Navratilova
nasz debel
ciało jak sprężyna
wyskakuje tuż po serwisie szybkość
w grze mięśni zamaszyste ruchy dają
siłę potrzebną do życia głośne
wydechy okrzyki pękający dźwięk
piłeczki pot na skórze
w marzeniach zlizuje
nasz debel za szkłem monitora
na zwolnieniu smakuję twoje
zdecydowanie

Kolejne postacie dołączają, obsiadają bohaterkę na kanapie.

¹ *Wolność kocham i rozumiem, wolności oddać nie umiem* - fragment piosenki Chłopców z Palcu Broni, autor tekstu: Bogdan Łyszkiewicz (1990). Utwór ten towarzyszy protestom ulicznym w Polsce.

DZIENNIKARKA *mówi do kamery*
jest rok 1986 artykuł w Na przełaj
i sonda uliczna
gdyby twoje dziecko twój uczeń okazał się homoseksualistą
(dlaczego tylko męskie końcówki)
wypowiadają się ludzie którym młody człowiek
(ponowna końcówka męska)
Powinien
(wielkie litery w druku)
Zaufać

DZIENNIKARKA zwraca się do przechodzącej kobiety.

Nauczycielka z liceum

NAUCZYCIELKA z LICEUM
celem wychowania nie jest powiększanie osób
należących do mniejszości seksualnych
dlatego seksuolog konieczny
trzeba próbować ratować
ja toleruję akceptuję ale
nigdy nie nazwę tego zjawiskiem normalnym
biologicznie nie jesteśmy przystosowani
do stosunku z własną płcią

DZIENNIKARKA
Ksiądz katecheta

KSIĄDZ KATECHETA
kościół rzymskokatolicki stoi na straży
nie może być dla chrześcijan dopuszczalny
taki styl życia
trzeba wykorzystać każdą szansę i
skierować chłopaka czy dziewczynę
na leczenie

DZIENNIKARKA
Matka dwóch synów w wieku szkolnym

MATKA
powiesiłabym się żeby wiedział że przez niego
i żeby mu było wstyd

DZIENNIKARKA
Uczeń Technikum Budowlanego

UCZEŃ TECHNIKUM
zamknąć ich w zakładzie dla umysłowo chorych!
przecież to zbrodnie

DZIENNIKARKA
Inny uczeń

INNY UCZEŃ

nie przeszkadzałoby mi to bo nieważne z kim kto śpi tylko jakim jest człowiekiem

ADRIANA zbliża się do DZIENNIKARKI i szepcze jej do ucha
skrytki pocztowe
adresy szyfrowane
ukryte miejsca na mapie
listy pisane
na papeterii
z serduszkami
wyciętym z gazet

AGGIE odszeptuje
wtedy
napisałam do redakcji i dostałam
kontakt do innej kobiety w Lublinie
a później
napisałyśmy z koleżanką ogłoszenie towarzyskie
nocami rozwieszałyśmy je na mieście
żeby inne kobiety pisały
na pocztową skrytkę
i żebyśmy się spotykały
na mieście

Scena wizualna I

Pokój. Dwie dziewczyny z czułością nakrywają stół obrusem, stawiają talerze z zupą, siadają i jedzą. W tle audio z marszu niepodległości.

Scena 4* Pocałunki

Łazienka. Ubrane bohaterki siedzą w pustej wannie. Popijają piwo, wino, wódkę.

MAJA w trakcie przykleja gdzie się da tęczowe wlepki
miałam 15 lat
dzień po paryskiej Paradzie
koleżanka kuzynki zapytała
- całowałaś się już?
- nie
- to zaraz będziesz

PAULA
w liceum wycieczka szkolna

alkohol
pierwszy pocałunek z przyjaciółką
pozwoliłam sobie na niego
bo poczułam coś
ona
zdistansowała się
przybiło mnie to
i potem raz po raz
oglądałam Facking Amal
byłam jak ta brunetka
jak Agnes z zachodniopomorskiego
a potem dziewczyna z forum filmowego
dała mi swój telefon
nie lubiłam gierki
odpowiedziałam
pisałyśmy smsy
jednego dnia 300 cały pakiet za 6 złotych
to było romantyczna znajomość
aż spotkałyśmy się
gdzieś w Polsce niedaleko Poznania
wysiadłam z pociągu
a serce biło mi w rytm
unoszenia się to w górę to w dół
sivej czapki
mającej
na schodach
pocałunek w toalecie w McDonalddie
spacer
ona miała więcej niż ja wątpliwości
pocałowała chłopaka
tak na próbę
zraziło mnie to

PAULA podsuwa dziewczynom stoik z krokodylkami.

ADRIANA

to było już na drugim kierunku na historii w Krakowie
byłam w takim stanie pomiędzy
nie umiałam się przyznać przed sobą
powoli otwierałam się przed przyjaciółmi
koleżanka z roku pierwszy pocałunek i coś więcej
poczułam jak unoszę się nad ziemią

MONIKA

całowałam się z chłopakami
miałam ich dwóch przed
dziewczynami
ale pierwszy pocałunek z dziewczyną
na Starówce
w nocy pod latarnią
przeniósł mnie w zupełnie
inny wymiar

aż usiadłam na krawężniku
oszołomiona jego smakiem

MAJA

moja przyjaciółka była u mnie
wyszłam na chwile z pokoju
matka zauważyła malinkę
i taki dialog
- co to jest?
- nie wiem może się uderzyłam
- ja wiem co to jest
- jak wiesz to po co pytasz?
- a kto ci to zrobił
- a to chyba też wiesz
matka zarządziła rozmowę przy ojcu
- ja ci mówiłam że coś jest z tym nie tak - matka
- co się w tym domu dzieje – ojciec
- nic się nie dzieje – ja
- to kim jest dla ciebie ta dziewczyna?
- jest moją dziewczyną
- ale jak to? co to właściwie znaczy?
- normalnie tak jakbym miała chłopaka to mam dziewczynę
matka w płacz

CHÓR

matka w płacz

Scena 5* Coming out I

A. Przystanek

Pokój zmienia się w ulicę. Jedna z bohaterek czyta oświadczenie JULII.

JULIA

ludziom się wydaje, że lesbijka to brzydkie słowo

KAROLINA *przebiega z tablicą z numerem autobusu*
feministka to brzydkie słowo

JULIA

więc nie piszą o nas lesbijki
jak koleś się wyautuje to burda
na cały Facebook
jak kobieta powie że jest lesbijką
to cisza
bo kobieta to co
do pornola się nadaje
to żebyśmy się autowały to pierdolenie

bo kiedy to robimy
chłopaki nie robią nam miejsca
jedyne miejsce jakie możemy zająć
to miejsce geja
a oni nie chcą się dzielić!
ale
są babki które lubią siedzieć
w szafach
nie wiem co jest w tym fajnego
w szkołach do których chodziłam
większym problemem było to
że jestem radykalną feministką
niż to że jestem lesbijką

B. Autobus

Bohaterki trzymają tablicę z numerem autobusu.

PAULA
przez przypadek matka to odkryła
awaria telefonu zamiana kart sim
zadzwoiła
krzyczała
- czy jesteś lesbą?
kazała mi wracać do domu.
to był weekend którego nie pamiętam
matka przez 7 lat próbowała zrozumieć

CHÓR
matka w płacz

MAJA *wchodzi z nową tablicą autobusową z tęcza wklepkę*
babka też?

C. Okno

Głosy z offu.

PAULA *patrzy przez firanki*
z moją dziewczyną pojechałyśmy do
babci która od zawsze była lewaczką
a mimo to bałam się jej powiedzieć
nie mogłam się uwolnić od własnej homofobii
w ogrodzie wisiał hamak
moja dziewczyna bujała się w nim od niechcenia
a ja położyłam się obok niej
to było takie zwyczajne między nami
taka bliskość
ocieranie się barkiem udem dłońmi
i kiedy dotarło do mnie że tuż obok

moja babcia której nie powiedziałam zajęta czytaniem

wystrzeliłam jak z procy!
hamak zakołysał się zdziwiony
teraz jest już inaczej
już nie tłumaczę się z płaczem
że coś jest ze mną nie tak

MONIKA *stoi pod oknem*
ja z babcią chodziłam do magla
na tej samej ulicy
teatr Baj i kino Praha
zieleniak u Dymka
z syfonem z zielonkawego szkła
cały mój dziecięcy świat
którego już nie ma

MAJA *wychyla sie przez okno*
a ja się na długi czas zablokowałam
przez babcię
była religijna
i długo nie wiedziała
że mam dziewczynę
kiedy wreszcie powiedziałam
była zła że dowiaduje się ostatnia
że moje szczęście jest najważniejsze
i że dobrze kogoś mieć
i przypomniała sobie z młodości
jak jedna koleżanka co lubiła ubierać się po męsku
powiedziała jej
- ja to najbardziej lubię ciebie

Scena 6* Fascynacje II

Pokój. Bohaterkależy na kanapie. W tle videoprojeksja z parkiem.

MAGDA
byłam w 6 klasie podstawówki
Rozalia
ach Rozalia była piękna
myślała że kocham się w naszym wspólnym koledze Krzysiu
a ja do niej wdychałam
to było platoniczne i nigdy jej tego nie powiedziałam

Scena 7* Coming out II

A. Neon

Pokój zmienia się w ulicę. Bohaterka stoi pod neonem.

ADRIANA
pierwszy raz powiedziałam
mojej przyjaciółce z dzieciństwa
już na studiach w Krakowie
już po tym niepewnym i niesamodzielnym czasie
którego nie lubiłam
a w którym starałam się być hetero
i miałam chłopaka
powiedziała
znam cię tyle lat a jakbym cię nie znała
zabolało
nie wiedziałam co dalej
patrzyłam w lustro
i to przyszło samo
Stają za nią wszystkie dziewczyny.
hej Ada ogarnij się
po prostu jesteś lesbijką
i pora zacząć w życiu
normalnie oddychać

B. Przejście przez ulicę.

W tle wideoprojektacja z ruchliwą ulicą.

MONIKA
wyautowała mnie moja matka
dzień po tym jak moja pierwsza dziewczyna
przyszła do mojego domu
z naręczem ciemnoczerwonych róż
krzyczała płakała

CHÓR
matka w płacz

MONIKA
mieszała emocje z argumentami
nie mów ojcu! nikomu nic nie mów!
będziesz żyła w tajemnicy! pokątnie!
nie będziesz miała dzieci! umrzesz samotnie!
na koniec jak kamień w twarz - padło
lesbijki w więzieniach siedzą!
podniosłam ten kamień a on nie zakwitł różami

od ponad 20 lat autuję się
za każdym razem kiedy mówisz do mnie proszę pana
albo kiedy jesteśmy we dwie – proszę państwa
kiedy opowiadasz mi
o swoich dzieciach i mężu
a ja słucham
i zastanawiam się
kiedy delikatnie napomknąć
ale pierwsza się nie wyrywam
albo przemilczam moje życie
żeby nie mierzyć się
z pytaniami
które zdejmują mi majtki

ale nie ukrywam się
mówię o sobie głośno
lesbijka
i dlatego tak bardzo boli
nakreślony przez wykształcone kobiety
literacki cudzysłów

C. Przystanek

Tablica z rozkładem jazdy autobusów.

NINA
wiedziałam
gdy miałam 14 lat
autowałam się przed koleżankami
jak miałam 19
powiedziałam rodzinie
ojciec przyjął to na spoko
matka myślała jakiś czas a potem
poszła do psychologa
żeby się mnie nauczyć
zrobiłyśmy moim rodzicom
psikusa
moja bliźniacza siostra
jest bi

CHÓR w śmiech.

MAGDA
też mam siostrę bliźniaczkę
ale ona jest hetero
jesteśmy jak dwie krople
wody

ALICJA
miałam 16 lat i już wiedziałam
że jest we mnie coś innego
rodzicom chciałam powiedzieć wcześniej
ale mój kolega gej po takim wyznaniu wylądował na ulicy

poczekalam aż będę samodzielna
rodziców mam akceptujących
boją się tylko o mnie
mówią że będę mieć trudniej
po latach ojciec zachęcił mnie żebym
zaangażowała się w aktywizm
w Paradę Równości.
Wyciąga biało-czerwoną taśmę drogową.
w czerwcu ojciec matka i ponad 70-letnia ciotka
szli ze mną w Paradzie

Bohaterki w pozach rewolucyjnych z banerami, transparentami, szczekaczką - skandują za przewodniczką.

CHÓR
ogarnij się / ogarnij się
jesteś lesbijką / jesteś lesbijką
zaczynij żyć / zaczynij żyć
normalnie oddychać / normalnie oddychać

D. Okno

*KAROLINA wyskakuje przez okno i maluje tęczową błyskawicę.
DZIENNIKARKA podchodzi z mikrofonem.*

KAROLINA
nie widzę ludzi binarnie
nie lubię etykietek
wychodzę pomiędzy oczywiste
podziały
mnóstwo osób uważa mnie za sojuszniczkę
myślą że jestem hetero
albo
bi
nie chce zakwalifikowania do żadnej z tych grup
czuję się kobietą
dla mnie to co zewnętrzne nie ma znaczenia
jeśli miałabym użyć jakiegoś określenia
to użyłabym najszerszego
jestem osobą panseksualną

Bohaterki w oknie w pozach rewolucyjnych z banerami, transparentami - skandują za przewodniczką.

CHÓR
ogarnij się / ogarnij się
jesteś sobą / jesteś sobą
zaczynij żyć / zaczynij żyć
normalnie oddychać / normalnie oddychać

EMJOT *wyłania się niespodziewanie*
mieszkam w mieście w centrum Polski
i mam do niego ambiwalentny stosunek
nigdy nie byłem w żadnej organizacji na L

w ogóle mnie tu nie było
moje poglądy są tajemnicą
chcę żyć w ciszy i spokoju

Korowód wzduż domu.

CHÓR
hej hej ogarnij się
hej hej po prostu jesteś
hej hej zacznij żyć
hej hej normalnie oddychać

E. Weranda

PAULINA siedzi na werandzie. Dołączają do niej inne bohaterki. W tle wideoprojektacja z drzwiami balkonowymi.

PAULINA
tu mogę być sobą
ludzie są otwarci
mniej oceniają innych
moim ulubionym miejscem w Warszawie
jest mój balkon
kwiaty
świetlna girlanda
dywan
zwijamy i rozwijamy go
w zależności od pogody
to jest nasz mały
bezpieczny świat

KAROLINA umieszcza flagę z tęczę błyskawica, w tle słychać skandowanie CHÓR.

AGATA przysiadła się
ja teraz wolę siedzieć na swoim balkonie
kiedyś w Warszawie
pociągały mnie wielkie możliwości
że tyle mogło się zdarzyć

CHÓR przechodzi koło werandy.

CHÓR
hej hej ogarnij się
hej hej po prostu lesbijką
hej hej zacznij żyć hej
hej normalnie oddychać

AKT II

Scena 8* Grupa wsparcia

Przedpokój. Jedna z bohaterek macha różowymi kajdankami - znak rozpoznawczy dla wtajemniczonych - podchodzą do niej dziewczyny porozumiewawczo patrząc na siebie.

EMJOT przemyka
czy tu jest?

PAULA
tak to tu za rogiem

A. Grupa wsparcia I

Kuchnia. Bohaterki zgromadzone wokół stołu, na którym stoją kubki z herbatą z cytryną, tanie ciasteczka, scrabble oraz słoik z krokodylkami.

AGGIE
nazywam się Aggie 1998
miałam dziewczynę z Warszawy
i własne mieszkanie w Lublinie
żyłyśmy tam jako oficjalna para
ale
w Lublinie nie było pracy
więc
do Warszawy
pojechałam za sercem
obco się tu czułam
w Lublinie środowisko było serdeczne
naturalne
spontaniczne
to warszawskie ironiczne
pozerskie
stawiające granice
nie wtopiłam się
mówiono że byłam inna
za ciepłą i za otwartą
jak na Warszawę

MAJA
nazywam się Maja
2008
nie chciałam tu studiować
ale moja dziewczyna studiowała w Warszawie

i jakoś tak wyszło
zamieszkałyśmy razem
i po 6 miesiącach już nie byliśmy ze sobą
Warszawa nie jest miastem w którym chcę mieszkać
nie lubię wielkich miast
ale tu są możliwości
rodzice kupili mi tu mieszkanie
i chcę tu otworzyć swoją kawiarnię

EMJOT *wchodzi - towarzystwo milknie.*
czy to jest spotkanie organizacji na L?

Bohaterki potakują i układają kostkami scrabli: słowo na L.

EMJOT *bierze kubek z herbatą*
to przepraszam

CHÓR
Lambda Lambda Lambda

B. Schody

Bohater siedzi na schodach samotnie z kubkiem herbaty

EMJOT
ja L traktowałem jak miejsce
towarzyskich spotkań
chciałem kontaktów z ludźmi
którzy czują i myślą jak ja
nie interesowały mnie kampanie
działania i cały ten tumult
chciałem tam tylko
w spokoju pić herbatę
poza tym w grupach lewicowych
do których należałem
cały ten aktywizm LGBTQ był krytykowany
jako tożsamościowy nie klasowy
liberalno-demokratyczny
burżuazyjny

C. Grupa wsparcia II

Kuchnia. Bohaterki nadal wokół stołu, zdjęte buty leżą pod stołem. Na podłodze wideoprojektacja pokazująca ulice Warszawy.

MAGDA
nazywam się Magda
rok 2000
miałam dziewczynę
starszą
która studiowała w Warszawie
nie miałyśmy komórek

umawiałam się z nią na godzinę
i dzwoniłyśmy do siebie z poczty
mam z tego czasu ponad 100 listów
jeździłam też do niej do Warszawy
rodzice o tym wiedzieli
po maturze przyjechałam do szkoły
fotograficznej
mieszkałyśmy na Woli
a pracowałam na infolinii
poznawałam wtedy dużo ludzi
były dziewczyny z TPM (Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży)
domówki
i chodziłyśmy do Paradajsu
Mykonosu co piątek.
CHÓR razem
Rudawka
Paradajs
Le Garaż
Glam
Dynamo

D.Impreza

*Pokój zamienia się w klub. Dziewczyny piją piwo, kręcą się po sali, tańczą, uwodzą.
W międzyczasie oglądają krótki występ Drag Kingów.*

MAGDA *stoi z boku*
ale było mi trudno się odnaleźć
byłam nieśmiała

PAULA *tańczy*
nazywam się Paula
2008
bliżej na studia było mi do Lublina
ale czułam
że muszę być daleko od rodziny
zawsze ważne dla mnie było kino filmy seriale
L-WORD
na forum filmowym poznałam dziewczynę
moją pierwszą
a potem w Warszawie od pokazów filmu
zaczęło się moje poznawanie
miasta
Rasco
nieodżałowane miejsce
klub na Żelaznej w którym było swojsko
swobodnie
Paweł – właściciel śpiewał po polsku
przebój Abby Honey, Honey

MAJA tańczy i przykleja wlepkę z tęczą na szklankę.
tak RASCO!
też tam chodziłam
tam była rodzinna atmosfera

MONIKA
a wiecie że w szatni pracowała
mama Pawła
herszt babka
jak kogoś nie lubiła nie miał wstępu
miała złote serce
i serwowała domowy ajerkoniak
dla zaprzyjaźnionych
ajerkoniak co zwał z nóg

JULIA wskakuje przez okno i dołącza do tańczących
nazywam się Julia
2013
pierwszy raz pojechałam do Warszawy
jak miałam 13-14 lat
z moją przyjaciółką
na warsztaty taneczne
poszłam wtedy do gejowskiego klubu
pierwszy raz
w okularach żeby wyglądać na starszą
jak wróciłam do domu
powiedziałam mamie że tam wrócę
miałam w sobie dziki pęd
a w Warszawie czułam
że i ja i to miasto pędzimy razem
w rytmie
i że tyle tu można zrobić
a
w Koszalinie po 17.00 w niedzielę nie był otwarty żaden pub
miasto drzemało

Scena wizualna II

Pokój. Dwie dziewczyny nakrywają stół prześcieradłem, układają poduszki i kładą się na nim przytulając się do siebie. W tle odgłosy marszu niepodległości.

Scena 9* Aktywizm

A. Konferencja

Pokój zmienia się w salę konferencyjną. W tle wideoprojektcja z Pałacem Kultury.

ADRIANA *siada na krześle, mówi do kamery*
zgłosiłam się do wolontariatu Lambdy
do grupy historycznej
i tak to ruszyło

MAJA doskakuje z tęczowymi wlepkami i przylepia gdzie się da.

ADRIANA
żyłam otwarcie
z kobietą
i zostałam aktywistką
ALICJA *zastępuje ADRIANNĘ przed kamerą*
aż do przyjazdu do Warszawy
nabijałam się z aktywizmu
już na samo hasło lesba aktywistka
parskałam śmiechem
zaczęłam pracę w korporacji
szkolił mnie prawdziwy Polak spod radomskiej wsi

wysłał mailem do wszystkich z uśmiechem
Informacje
że w Rosji osobom transpłciowym
zabierają prawo jazdy

poszłam do HRów
nic
do jego szefa
nic
a globalna korporacja
miała niby bardzo jasne wartości
zaczęłam przynosić do pracy tęczowe gadzety
i rozdawać je ludziom
prawdziwy Polak poczuł się osamotniony
tylko na jego biurku nie było tęczy

MAJA przykleja tęczową wlepkę na identyfikatorze ALICJI.

ALICJA
tak zaczęłam mój aktywizm
od miejsca pracy
a potem PiS wygrał wybory
wkurwiłam się na Polskę
zostałam wolontariuszką Parady Równości

JULIA *wciska się przed kamerę*
w 2020 przez pandemię nie było Parady

tyle dziewczyn w totalnej depresji
zamkniętych w chacie
gdzie nie jest kolorowo
ktoś mnie pyta
czy zrobię Paradę online?
what the fuck?
co to jest za manifest
co to jest za Parada
że posiedzisz sobie przed kompem
i potańczysz do Britney Spears?!

PAULA podsuwa słoik
Krokodylka?

JULIA wyskakuje przez okno, zza którym stoi EMJOT.

EMJOT
nazywam się - nieważne
2010
przyjechałem na studia politologiczne
mogłem studiować w W.
ale to było za blisko mojego domu
nie chciałem żeby rodzice mnie za często odwiedzali
i to był jedyny powód przyjazdu tutaj
no i to że tu się najwięcej dzieje
w polityce
przeszedłem drogę od organizacji
socjalistycznych
na których się zawiodłem
a które odmieniają słowo lud przez przypadki
a robią to z wyższością inteligentów
do anarchistów żyjących w bańce
odciętej od rzeczywistości
teraz porzuciłem to wszystko
już nie utożsamiam się z lewicą

PAULA podsuwa słoik z krokodylkami EMJOTOWI, który odmawia.

EMJOT
istnieje taki pogląd że
gdy kapitalizm zdechnie
to wszystko inne samo się ułoży
i feminizm i LGBTQ
wszyscy będą tolerancyjni
ale ja już wiem
że status materialny nie wpływa na tolerancję
PiS zainwestował w socjal
i tylko wzmocnił
konserwatywne myślenie

Scena 10* Prekariat

Weranda.

NINA je fasolkę z puszki
2018
przyjechałyśmy z Łodzi do Warszawy
miałam tu robić doktorat
moja brazylijska dziewczyna
nie mogła znaleźć tu pracy
przepisy emigracyjne
pozwolenia
wpędziły ją depresję
żyłyśmy na krawędzi
za parę złotych
nigdzie nie chodziłyśmy
nie było nas stać na bilety
komunikacyjne
wstydziliśmy się odwiedzać znajomych
bo nie miałyśmy pieniędzy
na tanie wino
czy owoce
siadałyśmy na ławce
na skwerze na Kasprzaka
i to była nasza Warszawa
z puszką fasoli
z przedawnionym terminem
ważności
kiedy
moja brazylijska dziewczyna
wróciła za ocean
z powodów rodzinnych
przeprowadziłam się do akademika
nie gotowałam
jadłam chipsy
czytałam Ursulę Le Gain
i czekałam na nią
a mój doktorat powoli umierał
byłam samotna
nieszczęśliwa
w pracy myślałam o śmieci
postanowiłam zamknąć ten rozdział
oddałam swoje książki do
osiedlowej biblioteki na Ochocie
i odkryłam przy opróżnianiu szafy
wielkiego grzyba który mnie truł
od miesięcy
wróciłam do Łodzi
a po jakimś czasie

rozstałam się z
moją brazylijską dziewczyną

MONIKA *przejmuje puszkę z fasolką*
mimo że jestem stąd
nie przelewało mi się
mieszkałam z moją pierwszą partnerką
na Pradze
i nie było nas stać nawet na ziemniaki
a moi rodzice mieszkali
dwie ulice obok
i mieli to gdzieś
i jeszcze dużo mi się przypomina
takich rzeczy
ale też te dobre mam w pamięci
babcia na balkonie

MAGDA
ja w czasie pandemii
na swoim balkonie wywiesiłam flagę
takie czasy

MAJA
a ja flagę zdjęłam z domofonu
bo jakiś homofob
niszczył domofon ciągle

MAGDA
brakuje mi Tęczy na Zbawiciela

CHÓR
Tęcza na Zbawiciela
tak
mnie też
mnie też

Idą wzdłuż domu na podwórko.

Scena 11* Dary

Podwórko. Na środku stoi trampolina, na którą wskakują bohaterki.

MONIKA
to teraz pora na dary dla Warszawy

ALICJA
daję więcej natury lasu w którym nie ma nikogo

MAGDA
daję kawałek morza i plaży

JULIA
dodaję siłę morza

KAROLINA
ja przywozłabym aktywistki z Wrocławia

JULIA
a ja bym je wywoziła do mniejszych ośrodków
tak jak i pieniądze

AGGIE
potrzebne jest wolniejsze tempo

MAJA
tak
tak
potrzebujemy wolniej płynącego czasu
serdeczności
otwartości
spontaniczności

ADRIANA
dorzucam nadzieję na lepsze tęczowe czasy

PAULA *wyciąga telefon z aplikacją z gwiazdami i spogląda w niebo*
w Warszawie nie widać gwiazd
więc przywozłabym
Wielki Wóz

EMJOT *wyłania się niespodziewanie*
do Warszawy mam stosunek ambiwalentny
nie przyzwyczajam się
czuję się związany z jednym miejscem
z Dworcem Centralnym
schody ruchome
to miejsce gdzie stawiam sobie pytanie
czy rzeczywiście chcę tu być

CZYTANIE PERFORMATYWNE Videoimpresje. Jazdów 2020.

#1 Fascynacje

<https://vimeo.com/477040969>

obsada #1: Karolina Micuła (Ada), Anna Wojkiewicz (Magda).

#2 Aktywizm

<https://vimeo.com/479645600>

obsada #2: Dominika Filipowicz (Maja), Karolina Micuła (Karolina), Monika Rak (Monika), Anna Wojkiewicz (Agata).

#3 Coming out

<https://vimeo.com/482964345>

obsada #3: Dominika Filipowicz (Maja), Karolina Micuła (Ada, Karolina), Monika Rak (EMJOT, Monika), Anna Wojkiewicz (Paula, Agata).

#4 Spoza centrum

<https://vimeo.com/484336262>

obsada #4: Dominika Filipowicz (Paulina), Karolina Micuła (Nina), Monika Rak (Emjot), Anna Wojkiewicz (Alicja).

Wideoimpresje powstały na podstawie fragmentów sztuki, której źródłem są les*storie opowiedziane w wywiadach udzielonych przez 11 nieheteronormatywnych Warszawianek z wyboru. <http://sistrum.org.pl/co-lesbijka-ma-w-sloiku/>

Tekst: Monika Rak, reżyseria: Agnieszka Małgowska, muzyka: AGGIE, zdjęcia: Joanna Kessler i Monika Rak, montaż: Monika Rak.

Obsada: Dominika Filipowicz (Maja, Paulina), Karolina Micuła (Ada, Karolina, Nina), Monika Rak (EMJOT, Monika), Anna Wojkiewicz (Agata, Alicja, Magda, Paula).

Gościnnie pojawiają się w e-wcieleniach: Julia Maciocha i Anka Zet.